

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SVATÉ ZDISLAVY KOPŘIVNICE
se sídlem Štefánikova 117, KOPŘIVNICE PSČ: 742 21
☎+☐ 556 821 457, 731 175 657 ✉ zdislava@zdislava.net 🌐 www.zdislava.net

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

2015 - 2020

ředitel školy

Ing. Pavel Janek, zdislava@zdislava.net, 731 175 657

školní metodik prevence

Mgr. Renata Kopecká, renata.kopecka@zdislava.net, 731 604 032

Úvod

Východiska strategie

Z informací vyplývající z komunikace s krajskými koordinátory prevence vyplynuly jako nejčastější rizikové typy chování – šikana, kyberšikana, násilí, záškoláctví, kouření, zneužívání alkoholu a vandalismus.

Zásady efektivní primární prevence

- společný koordinovaný postup a spolupráce
- komplexní řešení
- systematičnost a dlouhodobost
- uplatňování ověřených dat a hodnocení efektivity
- racionální financování a garance kvality služeb
- cílenost
- včasný začátek
- pozitivní orientace
- orientace na kvalitu postojů

Cíle strategie

Hlavním cílem je minimalizovat vznik a snížit míru rizikového chování.

Obecným cílem je výchova ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování, psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací.

Specifickými cíli jsou fungující systém koordinace, nastavení efektivního systému vzdělávání, finanční zajištění a zavedení systému hodnocení kvality programů.

Cílové skupiny

- děti a mládež
- rodiče
- veřejnost
- metodici, koordinátoři, instruktoři
- ředitelé, učitelé

Úrovně specifické primární prevence

- všeobecná: *běžná populace*
- selektivní: *zvýšená míra rizikových faktorů*
- indikovaná: *projevy rizikového chování se již vyskytly*

A. Zmapování situace v oblasti projevů rizikového chování pro vytýčení cílů školní preventivní strategie

1. Sociální a jiné okolí školy

Jsme poměrně malá škola, což nám umožňuje vytvořit prostředí, kdy všichni učitelé znají všechny žáky a vzniká tak velmi malý prostor pro anonymitu. Také město Kopřivnice i s přilehlými obcemi se řadí spíše mezi menší sídla, takže spolupráce s lékaři, sociálním odborem MěÚ, Policií ČR nebo Městskou policií i ostatními organizacemi vždy probíhá na velmi dobré úrovni.

Jsme církevní škola a naši žáci mají možnost zvolit si buď náboženskou výchovu nebo výchovu etickou. Oba předměty nabízejí širší možnosti výchovy v duchovní oblasti.

Poměrně hodně dětí pochází z vícečetných rodin a velké procento žáků do naší školy dojíždí z blízkých i vzdálenějších vesnic, což má samozřejmě také vliv na klima školy.

2. Informace od učitelů

V oblasti projevů rizikového chování je situace na škole poměrně dobrá. Občasné problémy s kouřením řeší učitelé ve vyšších ročnících. Doposud ve škole nebylo zjištěno požití nebo distribuce návykové látky. Problémem je zvládání vztahů mezi žáky ve třídách, které je mnohdy ovlivněno zdravotním stavem žáků v oblasti psychického zdraví. Jednotlivé případy jsou individuálně diskutovány na pravidelných metodických sdruženích prvního i druhého stupně, případně na pedagogických radách. Učitelé by uvítali další vzdělávání v oblasti kyberšikany, netolismu apod.

3. Informace od rodičů

Na začátku školního roku, na první třídní schůzce jsou vždy rodičům představeni všichni pedagogové, výchovný poradce a školní metodik prevence. Dále jsou seznámeni s organizací školního roku a s možnostmi, kdy a jak mohou všechny pedagogy kontaktovat. Informace získává vedení školy také ze SCIO dotazníků. Důležitým zdrojem informací je také Klub rodičů a přátel školy a Školská rada. Nezanedbatelnými se jeví též neformální setkání učitelů a rodičů během víkendových akcí, výletů, besídek apod. Někteří rodiče projeví zájem o zprostředkování informativních programů především k novým typům projevů rizikového chování – kyberšikana apod.

4. Informace od žáků

Školní metodik provede na druhém stupni a v V. třídě v průběhu prvního čtvrtletí dotazníkový průzkum. Žáci mají také možnost psát do schránky důvěry, která je ve škole umístěna a je pravidelně vybírána. Na školních webových stránkách je také umístěna elektronická schránka důvěry. Zde mohou žáci kontaktovat školního metodika prevence nebo podle zájmu též školního kaplana.

Na prvním stupni jsou informace získávány spíše pozorováním, případně rozhovory s jednotlivými žáky.

5. Informace z vyhodnocení Minimálních preventivních programů realizovaných na škole v uplynulých letech

V uplynulém období byla řešena ve spolupráci s odborem sociálních věcí MěÚ problematika nezvládané agrese žáka s evidentně psychiatrickými problémy. Spolupráce s rodinou je však velmi problematická. Proběhla i případová konference, z iniciativy OSPODu. Žák byl umístěn ve SVP, následně i v ZŠ při PL Opava.

U dalšího chlapce jsme řešili nezvládnání školních povinností, opakování ročníku a problémové chování. Zde je naopak spolupráce s rodinou výborná.

Neomluvené hodiny se vyskytují v každém školním roce a budeme tomuto problému nadále věnovat zvýšenou pozornost.

Největším a zdá se i prohlubujícím se problémem je zvládnání vztahů mezi žáky ve třídách, které je mnohdy ovlivněno zdravotním stavem žáků v oblasti psychického zdraví, popř. návyky z rodin, společenským tlakem apod.

B. Cíle školní preventivní strategie

1. Dlouhodobé cíle

a) aktivity vedoucí ke zlepšování vztahů

Nadále budeme podporovat konání víkendových pobytů tříd s třídními učiteli. Tyto akce jsou mezi žáky dlouhodobě oblíbené. Upevňují třídní kolektivy, vytvářejí pozitivní vztahy mezi žáky a jejich třídním učitelem a obohacují žáky o mnoho společných zážitků. Pomáhají vytvářet u žáků a jejich rodin nový pohled na školu, než jako na instituci, ve které se učí, zkouší a píše se písemky. To vše vytváří velice pozitivní atmosféru školy, ve které se dobře cítí jak žáci, tak pedagogové.

Velmi úspěšná se jeví také volba zážitkových školních výletů pro žáky druhého stupně. Tyto výlety se konají ve střediscích, kde programy připravují odborníci v oblasti zážitkové pedagogiky a program bývá předem konzultován s třídním učitelem a postaven přímo na konkrétní kolektiv. Výlety tak slouží k upevnění vztahů v třídních kolektivech a zároveň mohou významně pomoci při nenásilném řešení nežádoucích jevů v třídním kolektivu.

Ve škole nabízíme ke smysluplnému využití volného času pro žáky I. stupně školní družinu, která je každým rokem tematicky zaměřená a soustřeďuje se na osobnostní rozvoj dětí. Na II. stupni skýtá podobné možnosti školní klub – vaření, divadlo, deskové hry, pohybové činnosti, tvořivé dílny, čtení.

Žáci naší školy budou nadále zapojeni do projektu „Adopce na dálku“. V hodinách výtvarné a rodinné výchovy zhotovují výrobky, které sami žáci prodávají ve vstupních prostorách MěÚ a dále pak při příležitosti třídních schůzek. Výtěžek je zasilán na vzdělávání. Žáci rovněž v hodinách angličtiny překládají do angličtiny dopisy, které jsou adoptovanému posílány. Následně pak překládají příchozí dopisy z angličtiny do češtiny. Pomocí projektu „Adopce na dálku“ probíhá na naší škole jedna z možností multikulturní výchovy.

Na několika místech v prostorách školy jsou umístěny relaxační odpočinkové koutky. O přestávkách jsou žáky hojně navštěvovány. Velmi často v koutcích spolu sedávají a debatují žáci z více tříd. Je to dobrá příležitost, jak odbourávat rivalitu mezi třídami.

Ve škole dlouhodobě pracuje rada žáků složená ze zástupců tříd II. stupně a 5. třídy. Práci této skupiny žáků budeme nadále podporovat. Organizuje nejrůznější aktivity pro ostatní spolužáky a její akce jsou oblíbené nejen mezi žáky, ale také mezi učiteli.

Ke zlepšení vztahů mezi žáky vedou jistě i zájmové projektové dny na II. stupni. Žáci napříč ročníky spolupracují na zajímavých tématech, které nesouvisí s učební látkou. Na I. stupni zas probíhají tvořivé dílny, při nichž malým dětem pomáhají jejich velcí kamarádi z II. stupně.

I přes omezené prostorové, personální a časové možnosti školy i nadále budeme žákům nabízet kroužky, kde se opět setkávají žáci z více ročníků na základě svého zájmu, vzájemně se poznávají a získávají sociální kompetence.

Neméně užitečné, oblíbené, praktické a velmi osvědčené jsou také různé pobytové akce – soustředění pěveckého sboru, škola v přírodě pro I. stupeň, adaptační kurz v 6. roč., lyžařský výcvikový kurz v 7. roč., orientační dny s duchovní tematikou v 8. roč. a orientační dny v 9. roč.

b) vzdělávání pedagogů

Pedagogičtí pracovníci, zejména třídní učitelé, se systematicky budou vzdělávat v oblasti správného vedení dětského kolektivu a ve zvládnutí zátěžových situací. Budou využívat nabídky KVIC, PPP, NIDV, případně jiných akreditovaných kurzů. Pokusíme se rozšířit nabídku v učitelské knihovně, popř. seznam vhodných webových stránek. Další učitelé našeho sboru by mohli absolvovat kurz nebo studium Etické výchovy.

V dalším období bychom se chtěli zaměřit na:

- specifickou prevenci již od 4. roč, později i od 2. roč. – např. nabídka Renarkonu
- zlepšení a rozšíření spolupráce s rodiči
- multikulturní výchovu
- chování k seniorům a handicapovaným spoluobčanům
- dopravní výchovu i na II. stupni
- znalosti a dovednosti 1. pomoci
- změnu životního stylu žáků v oblasti výživy a hlavně pohybových aktivit
- orientaci učitelů, rodičů i žáků v nových a dalších typech projevů rizikového chování – např. netolismus, poruchy příjmu potravy, negativní působení sekt, gambling ...
- zajištění financí na preventivní aktivity
- zavedení předmětu Etická výchova pro všechny žáky

2. Krátkodobé cíle - v MPP

- vypracování MPP, Školní preventivní strategie, Programu proti šikanování na školní rok 2014/2015
- pokračování v preventivních aktivitách, které se osvědčily, specifických i nespecifických, ve výuce i mimo ni
- zpracování a rozšiřování materiálu pro učitele, rodiče – „Co dělat, když...“
- nabídka zorganizování besed pro rodiče, zkvalitnění spolupráce s rodiči
- využívání osvědčených organizací pro preventivní aktivity – viz MPP, popř. výběr dalších
- rozšířit specifickou prevenci na I. st.
- pravidelné, opakované DVPP
- motivace ke smysluplnému využívání volného času

datum: 30. 9. 2014

jméno a podpis ředitele školy: Ing. Pavel Janek

jméno a podpis školního metodika prevence: Mgr. Renata Kopecká